

Till
Tekniska museet
Intendent Peter du Reitz

Mina relationer till IT.

- **1948 - Hålkort**
- **1972 - Optisk läsning**
- **1975 - Dataskärmar/terminaler**
- **1996 - Dator, Internet och E-post**

1948 - Hålkort

Jag heter Ulla Gustavsson och är född 1922 och började min bana vid Kungl. Postverket 1941. På vår avdelning reviderade vi postkontorens redovisning av pensionsutbetalningar. Jag är inte riktigt säker på vilket år hålkorten infördes, men jag tror det var 1948. Det blev en väldig omställning, eftersom vi tidigare lagt utbetalningsavierna i nummerordning. De hade varit hos allmänheten, för underskrift och utbetalning. De var många gånger svåra att tyda, ty somliga pensionärer var inte så noga med hur de behandlade avierna, de både snusade och var lite kladdiga i allmänhet. Vi var glada åt de nya avierna, dels behövde vi inte sortera avierna i 10 högar i flera omgångar, dels var materialet bättre och mera lättbearbetat. Hålkorten stansades hos Pensionsverket och skickades därifrån till postkontoren. När de hade utbetalts kom anvisningarna till oss på Postens Pensionsavdelning för revision. De kördes i en maskin, som sprutade av bara den, sa vår chef, som var den förste att få se underverket. Därefter fick vi ut listor, där man kunde söka efter avier, som man ville ta fram ur bunten för att ta reda på om det var felaktigt utbetalat, eller om det var stulna avier, som polisen ville titta på. Innan hålkorten kom, kunde man bara bläddra för att få fram efterfrågade anvisningar, men när vi fick hålkorten kunde vi sticka med nålar i högarna för att få fram rätt kort. Det som var stansat på korten var summan, som skulle utbetalas och någon kod som företrädde utskickande postkontor. Namnet och adressen var maskinskrivet. Jag minns inte om personnumret var instansat, men i och med barnbidragen använde man sig av personnumren, så det kan vara möjligt.

1957 arbetade jag med att räkna löner. Även där hade vi hålkort. Vi fick listor på anställda från postkontoren, Postsparbanken och Generalpoststyrelsen. Vi stansade in personalnummer på varje anställd, obs! inte personnummer, lön och på de korten stansade vi även in vilken skattetabell, som vi skulle dra skatten efter även skattsedelns nummer. Varje månad skickade vi ut reversal och en lista som vi kört i en särskild maskin till de olika personalavdelningarna. Vi hade även ett speciellt skattekort, där man kunde redovisa hur mycket pengar man hade

tjänat och hur mycket skatt man hade erlagt. De skulle vi ha till inkomstuppgifterna som skickades ut i början på året.

1972 - Optisk läsning

1965 återvände jag till Pensionsavdelningen, som då hade fått i uppdrag att revidera även barnbidragen från 1948. Jag minns inte vilket år de lästes i optiska maskiner, men jag tror det var 1972, det var lite mer komplicerat. Där behövdes det stora maskinhallar och kunnig personal. Man fick inte gå in och ut hur som helst där, det var så hemligt. Dessutom var maskinerna så känsliga för olika temperaturväxlingar och fuktighetsgrad. De var viktigare än att personalen. I de optiska maskinerna fick vi fram listor, som vi skulle revidera mot postkontoren.

1975 - Dataskärmar och Dataterminaler

1975 började jag på Personkonto kundtjänst och där fanns dataskärmar/dataterminaler. Det var ju ett steg i utvecklingen för mig, det hade funnits skärmar där innan jag kom dit. Enligt uppgift började de använda dataskärmar 1972. Senare fick vi direktkontakt med postkontoren och dåvarande PK-Banken.

Det fungerade så att postkontoren resp. banken ringde till oss när personer anslutna till Personkonto skulle ta ut pengar. Postkontoren fick betala ut vissa mindre summor, utan att ringa till oss. Högre belopp måste kollas, så att det fanns teckning för uttaget. Senare fick postkontoren direktkontakt med databasen och då behövdes vi för att titta på mikrofiler/mikrofilm som vi fått som komplement till skärmarna, när dom inte var uppkopplade mot databasen.

1996 - Dator, Internet och E-post

På grund av att jag har arbetat med dataskärmar och inte har skräck för att trycka fel, har vågar jag börja arbeta med vår dator. Jag går in på nätet, söker information och betalar räkningar. Jag har flera vänner, som jag e-postar till det känns skönt att kunna utföra en del saker på datorn, trots min höga ålder.

Om Ni undrar över något står jag gärna till tjänst.

Kista 2007-08-17

Ulla Gustavsson
Kista Torg 5, läg 212
164 42 Kista

Telefon: 08-750 6125
Mobil: 070-7770717
E-post: ulling1908@hotmail.com